

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POWIATOWEGO
CENTRUM POMOCY RODZINIE
W KĘDZIERZYNIE – KOŹLU ZA 2010 ROK**

KĘDZIERZYN – KOŹLE 2011 rok

SPIS TREŚCI

I. WSTĘP	3
1. Struktura zatrudnienia w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.....	5
2. Zadania powiatu z zakresu pomocy społecznej realizowane przez PCPR.....	7
3. Decyzje administracyjne, umowy cywilno – prawne i wywiady środowiskowe z zakresu pomocy społecznej, polityki prorodzinnej oraz wspierania osób niepełnosprawnych.....	10
4. Koordynacja działań oraz nadzór nad realizacją zadań realizowanych przez powiat z zakresu pomocy społecznej oraz wspierania osób niepełnosprawnych.....	10
5 Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej.....	11
1. Działalność Domów Pomocy Społecznej.....	11
6. Placówki opiekuńczo – wychowawcze.....	13
7. Funkcjonowanie rodzin zastępczych w powiecie Kędzierzyńsko – Kozielskim.....	17
8. Proces usamodzielnienia wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych.....	22
9. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia Dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	23
10. Działania Zespołów Interdyscyplinarnych.....	30
11. Zasady działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej	31
12. Sprawozdanie z realizacji projektu „Poszerz swoje możliwości” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	34
13. Sprawozdanie z realizacji „Powiatowego Programu Wspierania Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2007- 201”.....	38
14. Poradnictwo specjalistyczne.....	42
15. Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.....	42
16. Powiatowa Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2008-2015.....	44
17. Podsumowanie, bilans potrzeb i plan działania w zakresie pomocy społecznej.....	47

Wstęp

Szanowni Państwo !

Misją Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kędzierzynie – Koźlu jest pomoc społeczna mająca na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i podejmuje działania mające na celu ograniczenie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Zadaniem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie jest zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz integracji ze środowiskiem.

Ustawowy obowiązek złożenia sprawozdania jest doskonałą okazją do podjęcia dyskusji temat stanu pomocy społecznej w powiecie kędzierzyńsko -kozielskim

System pomocy społecznej powiatu kędzierzyńsko - kozielskiego oparty jest na ścisłej współpracy jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, edukacji, zdrowia, wymiaru sprawiedliwości, policji, organizacji pozarządowych oraz budowania partnerstw z przedsiębiorcami.

Opracowując sprawozdanie roczne oraz dokonując próby określenia bilansu potrzeb na lata następne, nasuwają się refleksje, w którym miejscu jesteśmy, czy oferowane usługi są adekwatne do potrzeb mieszkańców naszego powiatu, czy kadra jest przygotowana do nawiązywania kontaktu i motywowania do zmiany osób niezmotywowanych, budowania i prowadzenia indywidualnych programów korekcyjnych, pracy z rodziną oraz pracy zespołowej.

Diagnoza problemów społecznych powiatu kędzierzyńsko – kozielskiego wskazuje na konieczność poszukiwania nowych rozwiązań dostosowanych do potrzeb rynku i możliwości klientów pomocy społecznej.

Przedstawiając sprawozdanie za rok 2010, pragnę serdecznie podziękować za pomoc i wspieranie naszych wspólnych inicjatyw i mam nadzieję, że rok 2011 będzie rokiem doskonalenia systemu pomocy społecznej powiatu kędzierzyńsko - kozielskiego, budowania

zintegrowanych form pomocy poprzez PO Kapitał Ludzki, zawiązywania partnerstw na rzecz rozwoju oraz otwarcia na inicjatywy obywatelskie.

Elżbieta Czczot

Dyrektor PCPR

1. Struktura zatrudnienia w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Kędzierzynie – Koźlu.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest jednostką organizacyjną, wchodzącą w skład powiatowej administracji zespolonej. Realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej i rehabilitacji społecznej mające na celu poprawę funkcjonowania rodziny, zapobieganie i przeciwdziałanie sytuacjom kryzysowym i dysfunkcjonalności rodzin.

Centrum, realizując zadania z zakresu polityki społecznej, wykonuje uchwały i dyspozycje Rady Powiatu, jej Komisji i Zarządu Powiatu. Zarząd Powiatu ocenia i analizuje realizację polityki społecznej w powiecie. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kędzierzynie - Koźlu jest również partnerem dla organizacji pozarządowych, które prowadzą lub też wspierają działalność na rzecz osób wymagających pomocy, ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych.

W skład Centrum wchodzi zespoły:

1. Zespół pomocy rodzinie i dziecku;
2. Zespół pomocy osobom niepełnosprawnym i obsługi PFRON;
3. Zespół projektowy i realizacyjny Europejskiego Funduszu Społecznego;
4. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności;
5. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie;
6. Zespół finansowy, administracji i kadr;

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kędzierzynie - Koźlu w 2010 roku realizowało zadania w następującym składzie:(21,25 etatów)

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie :

1. Dyrektor PCPR – 1 etat (jednocześnie Przewodniczący Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności)
2. Zastępca Dyrektora - 1 etat - starszy specjalista ds. rodzin zastępczych
3. Starszy specjalista pracy socjalnej - 1 etat
4. Referent do spraw ekonomicznych i obsługi osób niepełnosprawnych -1 etat
5. Referent do spraw obsługi osób niepełnosprawnych- 1 etat
6. Pracownik socjalny- 2 etaty
7. Aspirant pracy socjalnej – 1 etaty
8. Referent do spraw obsługi rodzin zastępczych – 1 etat
9. Referent ds. administracyjno – kadrowych – 1 etat
10. Główna Księgowa - 1 etat

11. Podinspektor do spraw ekonomiczno – płacowych -1 etat
12. Starszy referent ds. księgowych – 1 etat

Powiatowy Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności:

1. Przewodniczący w osobie Dyrektora PCPR
2. Starszy specjalista pracy socjalnej i obsługi osób niepełnosprawnych -1 etat
3. Umowy zlecenia z członkami Zespołu:
 - lekarze – 8 osób
 - psychologów - 2 osoby
 - pedagogów – 3 osoby
 - doradcy zawodowi- 1 osoba
 - pracownicy socjalni – 6 osób

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie:

1. Kierownik Ośrodka – 1 etat
2. Pracownik pierwszego kontaktu – 1 etat
3. Pracownik socjalny – 1 etat
4. umowy zlecenie zatrudnionych jest:
 - pedagogów i terapeutów – 7 osób
 - psycholog – 1 osoba
 - prawnik – 1 osoba
 - dozorca – 1 osoba

Program Operacyjny Kapitał Ludzki – „Poszerz swoje możliwości”

- koordynator projektu – 1 etat
- księgowa projektu – 1 etat
- pracownik socjalny – doradca ds. osób niepełnosprawnych- 1 etat

- sprzątaczkę - zatrudnione są 2 osoby – 5/8 etatu i 5/8 etatu.

Obsługa prawna oraz zatrudnienie inspektora nadzoru budowlanego w ramach umowy zlecenia.

2. Zadania powiatu z zakresu pomocy społecznej realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Do zadań własnych powiatu należy:

- 1) opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka - po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami,
- 2) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa,
- 3) organizowanie opieki w rodzinach zastępczych, udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci oraz wypłacanie wynagrodzenia z tytułu pozostawania w gotowości przyjęcia dziecka albo świadczonej opieki i wychowania niespokrewnionym z dzieckiem zawodowym rodzinom zastępczym,
- 4) zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, w szczególności przez organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, dla dzieci i młodzieży, w tym placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym, a także tworzenie i wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie,
- 5) pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i w rodzinach zastępczych, również na terenie innego powiatu,
- 6) przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze,
- 7) pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się,
- 8) pomoc osobom mającym trudności w integracji ze środowiskiem, które otrzymały status uchodźcy,

- 9) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- 10) prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób,
- 11) prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 12) prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej,
- 13) udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach,
- 14) szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu,
- 15) doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu,
- 16) podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych,
- 17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego,
- 18) sporządzanie bilansu potrzeb powiatu w zakresie pomocy społecznej,
- 19) utworzenie i utrzymywanie powiatowego centrum pomocy rodzinie, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy:

- 1) pomoc uchodźcom w zakresie indywidualnego programu integracji oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
- 2) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- 3) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.
- 4) udzielanie cudzoziemcom pomocy w zakresie interwencji kryzysowej
- 5) finansowanie pobytu w całodobowych placówkach opiekuńczo- wychowawczych oraz rodzinach zastępczych dzieciom cudzoziemców

6) realizacja zadań z dziedziny przysposobienia międzynarodowego dzieci, w tym zlecenie realizacji tych zadań podmiotom prowadzącym niepubliczne ośrodki adopcyjno - opiekuńcze wyznaczone przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

Zadania pomocy społecznej w powiatach wykonywane przez jednostki organizacyjne - powiatowe centra pomocy rodzinie

1. Zadania powiatowych centrów pomocy rodzinie w miastach na prawach powiatu realizują miejskie ośrodki pomocy społecznej, które mogą być nazwane "miejskimi ośrodkami pomocy rodzinie".

2. Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie może wytaczać na rzecz obywateli powództwa o roszczenia alimentacyjne. W postępowaniu przed sądem stosuje się odpowiednio przepisy o udziale prokuratora w postępowaniu cywilnym.

3. W indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości powiatu decyzje administracyjne wydaje starosta lub z jego upoważnienia kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie i inni pracownicy centrum upoważnieni na wniosek kierownika.

4. Starosta może upoważnić kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie lub kierownika ośrodka pomocy społecznej w mieście na prawach powiatu do zawierania i rozwiązywania umów cywilnoprawnych z rodzinami zastępczymi w sprawie powierzenia dziecka.

5. Zarząd Powiatu zatrudnia kierowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, po zasięgnięciu opinii kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie lub kierownika ośrodka pomocy społecznej w mieście na prawach powiatu.

6. Starosta przy pomocy powiatowego centrum pomocy rodzinie sprawuje nadzór nad działalnością rodzinnej opieki zastępczej, ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, jednostek specjalistycznego poradnictwa, w tym rodzinnego, oraz ośrodków wsparcia, domów pomocy społecznej i placówek opiekuńczo-wychowawczych.

7. Powiatowe centrum pomocy rodzinie koordynuje realizację strategii.

8. Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie współpracuje z sądem w sprawach dotyczących opieki i wychowania dzieci pozbawionych całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej.

9. Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie przedkłada sądowi, co najmniej raz w roku, wykaz rodzin zastępczych.

10. Kierownik powiatowego centrum pomocy rodzinie składa Radzie Powiatu coroczne sprawozdanie z działalności Centrum oraz przedstawia wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

11. Rada Powiatu na podstawie wykazu potrzeb, opracowuje i wdraża lokalne programy pomocy społecznej.

3. Decyzje administracyjne, umowy cywilno – prawne i wywiady środowiskowe z zakresu pomocy społecznej, polityki prorodzinnej oraz wspierania osób niepełnosprawnych wydawane z upoważnienia Starosty przez PCPR

W roku ubiegłym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wydało łącznie **773** decyzji administracyjnych. Decyzje wydane przez Dyrektora Centrum dotyczyły:

- umieszczenia i odpłatności w domach pomocy społecznej – 111 decyzji
- z zakresu funkcjonowania rodzin zastępczych - 535 decyzji
- umieszczenia i odpłatności dotyczących placówek opiekuńczo – wychowawczych – 127 .

W 2010 roku przeprowadzono łącznie przez pracowników socjalnych **703** wywiady środowiskowe w miejscu zamieszkania klientów PCPR.

W zakresie wspierania osób niepełnosprawnych umowy w sprawie przyznania dofinansowania były zawierane przez Dyrektora Centrum z upoważnienia Starosty Kędzierzyńsko – Kozielskiego. Zawarto:

- **17** umów w sprawie dofinansowania likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się,
- **1** umowę w sprawie dofinansowania zakupu sprzętu rehabilitacyjnego.

4. Koordynacja działań oraz nadzór nad realizacją zadań realizowanych przez powiat z zakresu pomocy społecznej i polityki prorodzinnej oraz wspierania osób niepełnosprawnych

Nadzór nad prawidłowością wykonywanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie zadań wykonuje Zarząd Powiatu, natomiast nadzór nad realizacją zadań zleconych wykonywanych przez PCPR sprawuje Wojewoda. Bieżący nadzór nad wykonywaniem zadań prowadzony jest na podstawie przedkładanych przez PCPR półrocznych planów pracy i kontroli oraz sprawozdań rzeczowo – finansowych, które pozwalają na ocenę terminowości wykonywania zadań, współpracy z jednostkami administracji rządowej, realizacji budżetu, sprawności kadry oraz nadzór nad prawidłowością wykorzystania dotacji z budżetu państwa oraz funduszy celowych, pod względem zgodności z przeznaczeniem oraz efektywności.

W roku ubiegłym Rada Powiatu podjęła **4** uchwały, w sprawach dotyczących pomocy społecznej oraz rehabilitacji osób niepełnosprawnych. PCPR wniósł na posiedzenia Zarządu

Powiatu i Komisje Rady Powiatu **13** opracowań, informacji i sprawozdań. Komisje Rady prowadziły wyjazdowe posiedzenia w placówkach pomocy społecznej powiatu.

5. Realizacja zadań z zakresu pomocy społecznej

1. Działalność Domów Pomocy Społecznej w 2010 roku

Osoba wymagająca całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogąca samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych może zostać umieszczona w domu pomocy społecznej. Dom pomocy społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających.

Domy pomocy społecznej, w zależności od tego, dla kogo są przeznaczone dzielą się na domy dla osób w podeszłym wieku, osób przewlekle somatycznie chorych, osób przewlekle psychicznie chorych, dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie, dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie oraz osób niepełnosprawnych fizycznie. Decyzję o umieszczeniu w domu pomocy społecznej wydaje starosta powiatu prowadzącego dom. Natomiast decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzję ustalającą opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy właściwej dla miejsca zamieszkania osoby kierowanej. Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania, ustalonego przez starostę i ogłoszonego w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Do ponoszenia odpłatności zobowiązani są w kolejności:

- mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70% swojego dochodu,
- małżonek, zstępni przed wstępnymi, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub na osobę w rodzinie jest wyższy niż 250% kryterium dochodowego, jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 250% tego kryterium na osobę samotnie gospodarującą lub na osobę w rodzinie,
- gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej, w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca bądź małżonka, bądź zstępnych przed wstępnymi.

Powiat prowadzący dom wydaje decyzje ustalające odpłatność za pobyt w Domu dla osób skierowanych i umieszczonych w Domu przed 01.01.2004r. Pobyt mieszkańców dotowany jest z budżetu Wojewody.

Podstawą prawną dotyczącą kierowania do domu pomocy społecznej jest:

- ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej
- rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. Nr 217, poz. 1837).

Na terenie powiatu kędzierzyńsko – kozielskiego funkcjonują dwa domy pomocy społecznej. Starosta Kędzierzyńsko – Kozielski przy pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie sprawuje nadzór nad ich działalnością.

DPS w Sławięcicach – rozpoczął swoją działalność w 1997 r., przeznaczony jest dla osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną. Aktualnie przebywa tam 71 mieszkańców, 28 kobiet i 43 mężczyzn. Na starych zasadach odpłatności przebywa 66 mieszkańców.

DPS zabezpiecza dla swoich mieszkańców całodobową opiekę socjalną, medyczną, rehabilitacyjno – terapeutyczną i religijną.

Budynek i otoczenie są przyjazne dla mieszkańców, pozbawione barier architektonicznych, zapewniające bezpieczne poruszanie się. Istniejąca ilość węzłów sanitarnych wyposażonych w urządzenia wspomagające w pełni zabezpiecza potrzeby i jest zgodne z obowiązującymi przepisami. Dom został podzielony organizacyjnie i fizycznie na sześć tzw. „Aneksów”. Są to mini społeczności (10-15 mieszkańców) posiadające 1 i 2 osobowe pokoje sypialne, pokoje dziennego pobytu, kuchnię i jadalnię oraz swoje węzły sanitarne. „ Aneksy” są oddzielone od pozostałych pomieszczeń, w związku z czym zwiększają poczucie godności, intymności i bezpieczeństwa mieszkańców. Kuchnie „aneksowe” cieszą się dużym powodzeniem u mieszkańców, w których przygotowują śniadania i kolacje oraz mogą samodzielnie pod nadzorem personelu przygotować dodatkowe posiłki. Pokoje mieszkalne wyposażone są w sprzęt kwaterunkowy, który w większości przypadków jest ich własnością i umeblowany według indywidualnych potrzeb mieszkańca.

Mieszkańcy mogą korzystać z :

- pomocy pedagogicznej
- pomocy psychologicznej
- terapii zajęciowej, w tym treningi umiejętności społecznych realizowanych poprzez: muzykoterapię, artoterapię, ergoterapię, biblioterapię, rehabilitację, terapię rozrywką.

Chlubą DPS w Sławięcicach jest zespół artystyczny „Obiboki”, który osiąga sukcesy na przeglądach artystycznych. Całością prac personelu kieruje Dyrektor poprzez zespół opiekuńczo – terapeutyczny. Zespół ten precyzuje zadania do planów indywidualnego wsparcia przy udziale pracowników pierwszego kontaktu i mieszkańca. Mieszkańcy swobodnie poruszają się po terenie całego domu, a Ci których predyspozycje psychofizyczne nie przeszkadzają mogą swobodnie poruszać się po terenie miasta.

W 2009 roku Dom zakończył realizację „Programu naprawczego”, skutkiem czego jest pozwolenie na stałe prowadzenie domu. Program naprawczy miał na celu osiągnięcie standardów określonych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie domów pomocy społecznej. Był to duży wysiłek organizacyjny i finansowy. Standardy udało się osiągnąć dzięki wsparciu finansowym powiatu i urzędu wojewódzkiego.

Za całokształt dotychczasowej działalności Dom Pomocy Społecznej w Sławęcicach został wyróżniony pismem pochwalnym przez Marszałka Województwa. W 2010 roku Marszałek Województwa wyróżnił dwa Domy Pomocy Społecznej a w naszym województwie funkcjonuje 35 DPS-ów.

DPS w Koźlu – przeznaczony jest dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie (chłopcy). Dom dysponuje 53 miejscami. Prowadzenie Domu jest zadaniem zleconym. Dom prowadzony jest przez Zgromadzenie sióstr św. Elżbiety w Nysie. W 2009 roku DPS w Koźlu również zrealizował program naprawczy i Wojewoda Opolski wydał stałe zezwolenie na prowadzenie Domu. Jednakże ubiegłoroczna powódź poczyniła znaczne zniszczenia szczególnie w części gabinetów terapeutycznych. Dom wymaga remontu i zakupu sprzętów do rehabilitacji.

6.Placówki opiekuńczo – wychowawcze.

W roku 2010 Sąd Rejonowy w Kędzierzynie – Koźlu skierował do wykonania 7 postanowień na umieszczenie dzieci w placówkach opiekuńczo- wychowawczych.. Do dnia 31.12.2010 r. umieszczono w placówkach opiekuńczo – wychowawczych 8.

Dom Dziecka w Koźlu.

Dom Dziecka w Kędzierzynie – Koźlu jest placówką opiekuńczo – wychowawczą o charakterze socjalizacyjnym, zapewniającą całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspakajającą niezbędne potrzeby dzieci. Do zadań placówki należy również organizowanie zajęć wychowawczych, korekcyjno- terapeutycznych, rekompensujących braki wychowania w rodzinie jak i prowadzenie zajęć relaksacyjnych.

W Domu Dziecka przebywa, zgodnie z obowiązującymi przepisami, 30 dzieci, w wieku od 7 lat do 18. Z terenu innych powiatów 5 dzieci. Wychowankowie podzieleni są na tzw. grupy rodzinne liczące po 10 osób. Wszystkie dzieci realizują obowiązek szkolny. Są uczniami Szkoły Podstawowej Nr 12, Publicznego Gimnazjum Nr1, Zespołu Szkół Nr 3 w Sławęcicach- klasa ekonomiczna i policyjna. Jeden wychowanek uczęszcza do Środowiskowego Hufca Pracy w Lenartowiczach, w Zespole Szkół Specjalnych w Leśnicy i

w Kłodnicy. Na 30 wychowanków 14-cioro (co stanowi 46%) jest upośledzonych umysłowo, troje posiada orzeczenie o umiarkowanym stopniu upośledzenia umysłowego a jedenascioro o lekkim stopniu. Biorąc pod uwagę sytuację rodzinną wychowanków należy stwierdzić, że tylko dwoje dzieci- rodzeństwo są sierotami naturalnymi, natomiast pozostałych 28 dzieci pochodzi z rodzin, którym rodzicom ograniczono lub pozbawiono władzy rodzicielskiej. Dzieci niejednokrotnie doznawały i były świadkami przemocy w rodzinie, nadużywania alkoholu, doznawały upokorzenia i głodu. Wszystkie działania domu dziecka zmierzają do tego aby zapewnić tym dzieciom prawidłowa opiekę, bezpieczeństwo, edukację, rozwój osobowościowy i rekreację. Poprawie jakości życia wychowanków służy również baza materialna i lokalowa jaką dysponuje placówka. W 2010 roku Dom Dziecka osiągnął wymagane przepisami standardy, zakończyła się realizacja programu naprawczego w skutek czego Wojewoda Opolski wydał pozwolenie na stałe prowadzenie domu. W budynku znajduje się 12 pokoi zamieszkiwanych przez wychowanków , w tym:

- trzy pokoje dwuosobowe
- osiem pokoi trzy osobowych
- jeden pokój cztero osobowy

Wyposażone są w tapczaniki, nowoczesne meble, szafki nocne, w niemal każdym pomieszczeniu znajduje się odbiornik RTV.

Do dyspozycji wychowanków pozostają :

Świetlice- na terenie obiektu funkcjonują 3 pomieszczenia pełniące rolę świetlicy, dzieci do swojej dyspozycji posiadają odbiorniki RTV, DVD, video, sprzęt nagłaśniający

Pokój do cichej nauki- wyposażony w stoły i krzesła oraz meblościankę, dzieci mogą korzystać z bardzo dobrze wyposażonej biblioteczki, w księgozborze znajdują m.in. się encyklopedie, świat wiedzy oraz lektury.

Pomieszczenie do zajęć sportowych i rekreacyjnych- na terenie placówki wychowankowie mogą korzystać z dwóch sal przeznaczonych do różnorodnych zajęć rozwijających ogólną kondycję psychofizyczną. W 2010 roku uzupełniono wyposażenie w m.in. rowerek treningowy, bieżnię, rower eliptyczny, kosz do koszykówki, zestaw do jogi, step-per, mini bramkę, trampolinę, stół do tenisa stołowego, materace, piłki itp.

Jadalnia – wielkość sali i umeblowanie pozwala na jednoczesne spożywanie posiłków przez wszystkich wychowanków. Posiłki z kuchni dostarczane są do jadalni windą

Łazienki- są to cztery pomieszczenia , całkowicie zmodernizowane w 2009 roku. Znajdują się tam toalety, prysznice. Dodatkowo toalety wyposażone są w bidety, pralki automatyczne, z których korzystają wychowankowie.

Każda z grup ma możliwość korzystania z podręcznych kuchni, które są przestronne z wyizolowanym aneksem jadalnym. Rozmiar kuchni i ustawienie mebli pozwala na jednoczesne korzystanie z pomieszczenia przez kilkoro dzieci. Pomieszczenia są bardzo dobrze wyposażone w sprzęt gospodarstwa domowego: lodówkę, czajnik elektryczny, toster, zmywarkę do naczyń, kuchenkę elektryczną, kuchenkę mikrofalową, pochłaniacz. W kuchniach tych dzieci w grupach ,wspólnie z wychowawcami przygotowują posiłki, sałatki, pieczą ciasta itp.

Dla rodziców odwiedzających dzieci w placówce do dyspozycji pozostaje pokój gościnny z węzłem sanitarnym, wyposażony w odpowiednie miejsce do spania, lodówkę czajnik bezprzewodowy. Na przełomie roku 2008/2009 zorganizowano pracownię komputerową, wyposażoną w trzy stanowiska z dostępem do Internetu. Pomieszczenie jest wyremontowane, zakupiono nowe meble. W tym samym czasie z pomieszczenia magazynowego utworzono pokój terapeutyczny, w którym odbywają się zajęcia grupowe, psychologiczne i pedagogiczne z podopiecznymi. Dom dysponuje również pomieszczeniem, w którym pracują psycholog, pedagog i pracownik socjalny. Dzieci mogą w intymnej atmosferze, bez obecności osób trzecich porozmawiać o swoich problemach.

Wychowankowie do swojej dyspozycji posiadają także plac zabaw, usytuowany na tyłach posesji, wyposażony w drewniane meble ogrodowe, ławki, huśtawki (sprzęt posiada wymagane atesty). Dla wszechstronnego rozwoju dzieci zapewnia się im również atrakcyjne formy spędzania wolnego czasu. W 2010 roku zorganizowano : zabawy taneczne, wyjścia do kina, wycieczkę do Muzeum w Raciborzu, Kopalni Złota w Złotym Stoku, Parku Miniatur w Inwałdzie. W czasie ferii w Nadleśnictwie Stępica odbyło się ognisko połączone z kuligiem. W maju dzieci pojechały na dwudniową wycieczkę do Zakopanego, czas dodatkowo uatrakcyjnił spływ Dunajcem. Dla dzieci mających problemy zdrowotne organizowane były wyjazdy na turnusy rehabilitacyjne do Jarnołtówka i Suchego Boru. W czerwcu dzieci wzięły udział w konkursie „Dom pozytywnej energii” ogłoszonym przez Zakłady Energetyczne we Wrocławiu zdobywając I miejsce i nagrodę w wysokości 50 000 zł. Wiele z w/w zadań można było zrealizować dzięki dotacjom finansowym i wsparciu z zewnątrz. Dom Dziecka ma jeszcze niezrealizowane potrzeby. Jedną z nich jest zakup samochodu. Placówka posiada 12 letni samochód marki Volkswagen T4 KOMBI 2.4D, który z powodu różnych awarii nie gwarantuje do końca bezpiecznego przejazdu dzieci. Dodatkowo remonty i naprawy uszczuplają niewielki budżet Domu. W wyniku działań dyrektora placówki od sponsorów pozyskano na ten cel łącznie 18 030 zł.

We współczesnym świecie coraz więcej rodzin napotyka na poważne trudności w wypełnianiu swoich zadań socjalizacyjno – wychowawczych. Nie zawsze dorastanie dziecka w rodzinie biologicznej jest możliwe, nie zawsze też możliwe jest umieszczenie wszystkich dzieci wymagających opieki zastępczej w rodzinach. Wielu najmłodszych przebywa w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

Odpłatności za pobyt dzieci w Domu Dziecka a pochodzących z terenu innego powiatu.

Środki finansowe otrzymane na podstawie porozumień na pokrycie kosztów związanych z utrzymaniem dzieci pochodzących z innych powiatów a umieszczonych w placówce opiekuńczo – wychowawczej na terenie naszego powiatu.

Powiat/Miasto	Liczba dzieci	Kwota
Krapkowice	3	80 596,29
Nysa	2	68 296,44
RAZEM	5	148 892,73

Wg stanu na 31 grudnia 2010r.

Dzieci pochodzące z terenu naszego powiatu umieszczone są w placówkach opiekuńczo – wychowawczych w innych powiatach.

Środki finansowe wypłacone na podstawie porozumień na pokrycie kosztów związanych z utrzymaniem dzieci pochodzących z naszego powiatu a umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie innych powiatów.

Powiat/Miasto	Liczba dzieci	Kwota
Brzeg	3	44 224,83
Głubczyce	7	120 926,62
Prudnik	4	43 692,98
Opole Grodzki	7	170 138,64
Opole Ziemiński	5	178 836,00
Gostyń	1	36 614,64
Tarnów	1	810,74
RAZEM	28	595 244,45

Według stanu na 31.12. 2010 r.

W 2010 roku niezrealizowano jednego postanowienia Sądu o umieszczeniu w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

Powiat ponosi również koszty pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych dzieci będących na ucieczce bądź z innych placówek bądź z domu rodzinnego.

Powiat/Miasto	Liczba dzieci	Kwota
Opole	6	993,47
Katowice	1	218,66
RAZEM	7	1 212,13

Wg stanu na 31 grudnia 2010r.

Rodzice naturalni dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych zobowiązani są do ponoszenia odpłatności .

W 2010 roku z tytułu odpłatności za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych do budżetu powiatu wpłynęło 1 421,18 zł nie wpłacone należności to kwota 16 419,75 zł.

7.Funkcjonowanie rodzin zastępczych w powiecie Kędzierzyńsko – Kozielskim.

Zespół pomocy rodzinie i dziecku zajmuje się:

- organizowaniem opieki w rodzinnych formach opieki zastępczej dla dzieci pozbawionych opieki rodziców:
 - wszechstronna opieka nad dzieckiem pozbawionym elementarnego oparcia w rodzinie naturalnej (będącym w kryzysie, osieroconym, porzuconym itp.);
 - zapewnienie dziecku możliwości realizacji więzi uczuciowych w prawidłowym środowisku rodzinnym;
 - ukierunkowanie na możliwie szybki powrót dziecka do rodziny naturalnej, a jeżeli nie jest to możliwe, to zapewnienie mu stałej opieki w rodzinie zastępczej lub adopcyjnej;
 - ochrona dzieci pozbawionych opieki w rodzinie naturalnej przed instytucjonalnymi formami opieki;
- udzielaniem pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych;
- udzielaniem pomocy finansowej na usamodzielnienie dla osób opuszczających rodziny zastępcze oraz niektóre rodzaje placówek opiekuńczo – wychowawczych;
- praca socjalna mająca na celu życiowe usamodzielnienie w/w osób;
- ustalaniem odpłatności rodziców naturalnych za pobyt w rodzinach zastępczych;

- udzielaniem pomocy w integracji ze środowiskiem osób opuszczających zakłady karne oraz niektóre rodzaje placówek opiekuńczo – wychowawczych, resocjalizacyjnych, zakłady dla nieletnich i rodziny zastępcze;
- poradnictwem: rodzinnym, prawnym, socjalnym;
- kierowaniem do specjalistów, instytucji;
- pomocą w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych;
- pozyskiwanie kandydatów na rodziców zastępczych
- współpracą z rodzinami naturalnymi:
 - pomoc w rozwiązywaniu życiowych problemów rodziny,
 - pomoc w konstruktywnym rozwiązywaniu konfliktów i kryzysów w rodzinie,
 - wspieranie integracji rodziny, wspieranie więzi uczuciowych w rodzinie,
 - neutralizowanie patogenicznego oddziaływania rodziny na dzieci,
 - odbudowanie funkcji opiekuńczych i wychowawczych rodziny wobec dzieci,
 - pomoc w integracji rodziny z jej otoczeniem społecznym,

RODZINY ZASTĘPCZE

W 2010 roku w naszym powiecie funkcjonowało **177** rodzin zastępczych, w których przebywało **347** dzieci. Rodzinom tym w **2010** roku wypłacono pomoc pieniężną na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej na łączną kwotę **1 973 031 zł** oraz jednorazową pomoc na pokrycie wydatków związanych z przyjęciem dziecka do rodziny zastępczej i jednorazowej pomocy losowej w kwocie **80 558,00 zł**. Pomoc taką otrzymało **66** dzieci. Łączna kwota wydatkowana na rodziny zastępcze to **2 108 017 zł**.

RODZAJ RODZINY ZASTĘPCZEJ	Liczba rodzin zastępczych	Liczba dzieci umieszczonych
Spokrewnione z dzieckiem	135	212
Niespokrewnione z dzieckiem	39	90
Zawodowe niespokrewnione z dzieckiem	3	45
RAZEM	177	347

Wg stanu na 31 grudnia 2010r.

POGOTOWIE RODZINNE

W naszym powiecie funkcjonują trzy rodziny zawodowe o charakterze pogotowia rodzinnego. Jedna rodzina funkcjonuje od 2006 roku natomiast druga od czerwca 2008 roku, trzecia od grudnia 2010 r.

Na utrzymanie rodzin zawodowych wydatkowano kwotę **85 614,70 zł.**

W 2010 r. w pogotowiu rodzinnym przebywało **45** dzieci. Umieszczenie w rodzinie zastępczej następuje w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia dziecka, porzucenia dziecka, gdy nie jest możliwe ustalenie tożsamości rodziców lub miejsca ich pobytu. Na terenie powiatu Kędzierzyńsko – Kozielskiego pogotowie rodzinne uruchamiane jest w sytuacji kryzysowej. Ze względu na narastającą liczbę sytuacji kryzysowych liczba miejsc w pogotowiu rodzinnym jest za mała.

W ramach pozyskiwania kandydatów na rodziny zastępcze prowadzona jest kampania pt. „**Tylko mnie kochaj**”. Kampania ta rozpowszechniona była w lokalnych mediach, w których ukazywały się reportaże i wywiady z funkcjonującymi rodzinami zastępczymi promując tą formę opieki nad dziećmi (Nowa Gazeta Lokalna, NTO, Echo Gmin, Telewizja Miejska – TVM, telewizja Opole).

W ramach działań związanych z pozyskiwaniem kandydatów na rodziny zastępcze została opracowana i wydana broszura zawierająca informacje na temat rodzicielstwa zastępczego oraz jak zostać rodziną zastępczą.

Analiza finansowa opieki zastępczej w 2010 roku

Rodzaj zadania	Liczba świadczeń	Kwota
Comiesięczna pomoc pieniężna na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej	3 270	2 108 017
Pomoc finansowa na częściowe pokrycie wydatków zw. Z potrzebami dziecka przyjmowanego do rodziny	52	69 029
Comiesięczne świadczenia pieniężne na kontynuowanie nauki dla wychowanków rodzin zastępczych	330	162 867
Comiesięczna świadczenia pieniężne na kontynuowanie nauki dla wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, zakładów poprawczych	94	45 927
Pomoc finansowa na usamodzielnienie dla wychowanków rodzin zastępczych	4	16 179
Pomoc finansowa na usamodzielnienie dla wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, zakładów poprawczych	1	1 647
Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej dla osób opuszczających rodziny zastępczej	8	34 189
Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej dla osób opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze, specjalnych ośrodków szkolno-wychowawczych, zakładów poprawczych	6	21 981
Koszty wynagrodzenia osobowego związane z pełnieniem zadań pogotowia rodzinnego	25	85 614,70
Koszty jednorazowej pomocy losowej	14	11 529
Razem świadczeń	3 804	2 556 979,70

Powiat kędzierzyński – kozielski ponosi koszty utrzymania dzieci pochodzących z naszego powiatu, umieszczonych na terenie innych powiatów.

*Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innego powiatu
na podstawie zawartych porozumień*

Powiat/Miasto	Liczba dzieci	Kwota
Jawor	1	9 882,00
Głubczyce	2	9 672,82
Bielsko- Biała	1	7 905,60
Będzin	1	7 905,60
Kluczbork	1	7 905,60
Gliwice Powiat	1	4 238,84
Opole Grodzki	2	13 986,42

Krapkowice	6	57 999,53
Rybnik	2	7 455,92
Brzeg	1	658,80
Jelenia Góra	1	12 916,80
Prudnik	7	59 547,95
Kielce	1	7 905,60
Racibórz	2	39 374,92
Zwoleń	1	4 182,20
Dąbrowa Górnicza	1	4 292,91
Chrzanów	3	35 575,20
Strzelce Opolskie	1	5 270, 40
Gliwice Grodzkie	4	31 993,68
Opole Ziemiński	3	42 510,24
Namysłów	1	6 917,40
Wieluń	3	42 421,42
Oświęcim	1	1 700,10
Sieradz	3	20 311,20
Tatrzański	1	3 294,00
Krotoszyński	2	10 905,60
RAZEM	53	448 413,96

Liczba dzieci pochodzących z innych powiatów umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie naszego powiatu na podstawie zawartych porozumień

Powiat/Miasto	Liczba dzieci	Kwota
Głubczyce	5	35 290,41
Opole Ziemiński	2	19 764,00
Wrocław	1	1 503,55
Katowice	2	12 211,20
Gliwice	3	25 058,00
Prudnik	1	7 905,60
Opole Grodzki	3	33 598,80
Brzeg	4	43 612,44
Krapkowice	3	27 669,60
Nysa	1	8 804,79
Namysłów	1	9 882,00
Biała Podlaska	1	6 555,60
Lidzbark Warmiński	1	4 218,79
RAZEM	28	231 438,79

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie współpracuje z ośrodkami adopcyjno – opiekuńczymi w procesach adopcyjnych, pozyskiwania kandydatów na rodziny zastępcze specjalistyczne, wymianie informacji i doświadczeń.

Ponadto tutejsze Centrum przez cały czas prowadzi ścisłą współpracę z Wydziałem Rodzinnym i Nieletnich Sądu Rejonowego w Kędzierzynie – Koźlu, który wydaje postanowienia o umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej. W przypadku stwierdzenia przez pracowników socjalnych faktu nie wywiązywania się rodziny zastępczej ze swojej funkcji lub ustania ustawowych przesłanek do jej pełnienia kierowano wystąpienia do Sądu o ustalenie zasadności dalszego pobytu dziecka w rodzinie zastępczej lub zmianę dotychczasowego środowiska. Z uwagi na obowiązek objęcia małoletnich opieka pracownicy socjalni współpracują z pedagogami szkolnymi. Dzięki tej współpracy badają opinię środowiskową rodziny i dzieci, mają również możliwość potwierdzenia swoich spostrzeżeń bądź zwrócenia uwagi na inne trudności wymagające pomocy, wsparcia a czasami natychmiastowej interwencji. W 2010 roku rodziny zastępcze były także objęte pomocą innych specjalistów, którzy pozostają w dyspozycji Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia.

Również w 2010 roku odbyły się spotkania grupy wsparcia dla niespokrewnionych rodzin zastępczych. Efektem tych działań było powstanie Stowarzyszenia Rodzin Zastępczych „Dobra Rodzina”.

Również rodzice naturalni dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych zobowiązani są do ponoszenia odpłatności. W 2010 roku z tego tytułu do budżetu powiatu wpłynęła kwota 2 445,90 zł. Kwota zaległa to 17 932,99 zł.

8. Proces usamodzielnienia wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo - wychowawczych

Starszy specjalista pracy socjalnej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie nadzoruje również proces usamodzielniania wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych, resocjalizacyjnych oraz rodzin zastępczych pochodzących z naszego powiatu. W 2010 roku procesem usamodzielniania objętych zostało **5 osób** na kwotę **17 826 zł** Pomoc na zagospodarowanie otrzymało 14 osoby na kwotę **56 170 zł**.

56 wychowanków kontynuowało naukę, w 2010 roku na ten cel wydatkowano **208 794 zł**.

W tym z rodzin zastępczych:

- usamodzielnienie 4 osoby na kwotę **16 179 zł**
- zagospodarowanie 8 osób na kwotę **34 189 zł**
- kontynuacja nauki 42 osób na kwotę **162 867zł**

W tym z placówek opiekuńczo wychowawczych:

- kontynuacja nauki- 11 osób na kwotę **37 539 zł**
- usamodzielnienie – 1 osoba na kwotę **1647 zł**
- zagospodarowanie – 4 osoby na kwotę **-13 564 zł**

Wychowankowie Młodzieżowego Ośrodka Wychowawczego :

- kontynuacja nauki 3 osoby na kwotę **8 334 zł**
- zagospodarowanie 2 osoby na kwotę **8 417 zł**

Pomoc udzielana jest na podstawie indywidualnego, terminowego planu usamodzielniania dla każdego z wychowanków. Plan zawiera:

- informacje dotyczące kształcenia;
- perspektywy zawodowe;
- opis sytuacji mieszkaniowej;
- plany osobiste;
- założenia planu korekcyjnego dotyczącego poprawy funkcjonowania społecznego, rozwoju osobistego.

W realizacji planu istnieje ściśle połączenie działania opiekuna usamodzielniania i wychowanka (nadzór, wsparcie, badanie efektów).

9. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Kędzierzynie – Koźlu

Problem przemocy w rodzinie jest skomplikowany i wymaga wielu działań, aby zapewnić ochronę i bezpieczeństwo ofiarom osobom doznającym przemocy zwłaszcza, gdy dotyczy to dzieci.

Przemoc w jakiegokolwiek formie jest naruszeniem podstawowych praw człowieka, niszczy poczucie godności, szacunku, zaufania do innych ludzi. Jeżeli nie ma zdecydowanej reakcji i interwencji następuje nasilenie działań i eskalacja przemocy ze strony osoby stosującej przemoc.

Do niedawna temat przemocy w rodzinie był słabo rozpowszechniony. Skrajne przejawy przemocy powszechnie uważano za rzadkie i występujące tylko w tzw. rodzinach problemowych.

Obecnie obserwacje kliniczne, badania empiryczne, gazety codzienne i wiadomości telewizyjne pełne są bolesnych opisów aktów przemocy. Najbardziej poruszające są informacje, w których ofiarami przemocy są dzieci.

Analiza statystyk prowadzona w ramach prób określenia rozmiaru zjawiska przemocy domowej pozwala zaobserwować, iż na przestrzeni ostatnich lat problem ten stopniowo się nasila. Dane przedstawiające liczbę interwencji związanych bezpośrednio z zaistnieniem przemocy domowej podjętych przez policjantów pokazują bowiem, że liczba ta niemal z roku na rok wzrasta.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa szczegółową pomoc, jaką należy udzielić osobie dotkniętej przemocą. (art. 3 w/w ustawy Dz. U. z 2005r. Nr 180, poz.1493 z późn. zm.)

A więc:

- Udzielenie pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego;
- Zapewnienie interwencji kryzysowej i wsparcia;
- Ochrony przed dalszym krzywdzeniem;
- Zapewnienie, na żądanie osobie dotkniętej przemocą, bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy.

Obserwując narastający problem przemocy nasz powiat podjął działania, które mają umożliwić udzielenie profesjonalnej pomocy osobom i rodzinom przeżywającym kryzys.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia w Kędzierzynie -Koźlu poprzez zespół profesjonalistów zapewnia wszechstronną specjalistyczną pomoc osobom, które doświadczają w swojej rodzinie przemocy.

Przeznaczenie i cel działania ośrodka

Ośrodek jest stacjonarną placówką pomocową z dostępnością przez całą dobę. Zapewnia nieodpłatną profesjonalną pomoc klientom – osobom doznającym przemocy. Osobom w sytuacji zagrożenia zdrowia i życia ośrodek zapewnia schronienie i pobyt całodobowy na okres do 3 miesięcy.

GLÓWNE CELE:

- Zapewnienie schronienia i bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy

- Zapewnienie specjalistycznej pomocy: medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej.
- Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inicjowanie działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.
- Wprowadzanie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc – to ostatnie zadanie jest realizowane przez PCPR w Kędzierzynie – Koźlu

Do zakresu działania Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla ofiar przemocy należy :

- **specjalistyczne poradnictwo,**
- **hostel - całodobowy pobyt w ośrodku,**
- **kontakt telefoniczny,**
- **osobisty kontakt w ośrodku,**
- **interwencja w miejscu zamieszkania,**

Specjalistyczne poradnictwo ma na celu przywrócenie równowagi psychicznej u osoby, która doświadczyła urazów psychicznych, a często i fizycznych. Pomoc ta ma służyć odzyskiwaniu szacunku i pewności, co do słuszności podejmowanych przez siebie działań. Osoba doznająca przemocy uzyskuje informacje oraz pomoc prawną i socjalną. Podejmowane są wspólne działania mające na celu zabezpieczenie materialne osoby, a także prawne działania ograniczające przemoc.

W Specjalistycznym Ośrodku prowadzona jest pomoc ukierunkowana na:

- ocenę sytuacji zagrożenia;
- uruchomienie działań interwencyjnych;
- edukację dotyczącą zjawiska przemocy;
- edukację w zakresie niezbędnym do powstrzymania przemocy i korzystania z własnych praw;
- edukację dotyczącą problemów współistniejących z przemocą, przede wszystkim uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia;
- wsparcie dotyczące obszaru emocjonalnego tj. praca nad trudnymi, osłabiającymi uczuciami oraz nad wzmocnieniem czynników pomocnych w zatrzymaniu przemocy;
- rozpoznanie potrzeb w obszarach: psychologicznym, zdrowotnym, socjalnym, prawnym itp.;

- wspólne zaplanowanie i pomoc w realizacji celów po uprzednim zaakceptowaniu przez klienta;

W zakresie terapeutycznym prowadzona jest specjalistyczna pomoc poprzez:

- udzielanie poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, a w razie potrzeby medycznego
- prowadzenie terapii indywidualnej i grupowej,
- przeprowadzenie diagnozy sytuacji dzieci i udzielenie im wsparcia psychologicznego oraz specjalistycznej pomocy socjoterapeutycznej i terapeutycznej,
- udzielanie konsultacji wychowawczych,

Hostel spełnia standardy określone w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 lipca 2006 r. (Dz. U. nr 127, poz. 890) i przeznaczony jest dla ofiar przemocy. Do ośrodka osoba doznająca przemocy zostaje przyjęta bez skierowania i bez względu na dochód. Ośrodek przygotowany jest na przyjęcie na pobyt całodobowy dla 10 osób. W części mieszkalnej są 2 pokoje noclegowe, ogólnodostępna kuchnia i dwie łazienki (w tym jedna przystosowana dla osób niepełnosprawnych), pokój dziennego pobytu, miejsce do zabaw dla dzieci, pokój cichej nauki.

Czasowe schronienie ma na celu izolację od sprawcy i zapewnienie bezpieczeństwa osobom doznającym przemocy. Osoby takie mogą przebywać w ośrodku 3 miesiące z możliwością przedłużenia w przypadkach uzasadnionych sytuacją ofiary przemocy w rodzinie. W tym czasie osoba doznająca przemocy uzyska profesjonalną pomoc: psychologiczną, prawną, socjalną także medyczną. Wspólnie z zespołem pracowników Ośrodka zostanie opracowany program naprawy sytuacji kryzysowej i wyjście z przemocy. Taka osoba zostanie przygotowana do własnej aktywności i może nadal liczyć na wsparcie ze strony zespołu pracowników ośrodka. Może również korzystać z różnych form pomocy w ośrodku tj. terapia indywidualna i grupowa, grupy wsparcia, konsultacje wychowawcze, grupa socjoterapeutyczna dla dzieci.

Kontakt telefoniczny ma na celu udzielenie wsparcia emocjonalnego i udzielenie informacji, jakiej formy pomocy może udzielić Ośrodek w sytuacji zagrożenia przemocą. Dalsza pomoc ukierunkowana jest na profesjonalną pracę w Ośrodku.

Osobisty kontakt w Ośrodku ma na celu zebranie niezbędnych informacji o sytuacji przemocy, a następnie dokonanie diagnozy form przemocy, diagnozy stopnia jej nasilenia, diagnoz skutków przemocy, diagnozy rezultatów poszukiwania pomocy, diagnozy potencjalnego zagrożenia życia oraz stworzenie i wprowadzenie w życie planu bezpieczeństwa.

Interwencja w miejscu zamieszkania przeprowadzana jest przez pracowników socjalnych. Ma na celu wsparcie osoby doznającej przemocy w środowisku rodzinnym. Zespół interwentów ocenia sytuację w miejscu zamieszkania, opracowuje dalszy plan działania w celu zapewnienia jej bezpieczeństwa.

Działalność Specjalistycznego Ośrodka wiąże się z systematycznym szkoleniem własnych pracowników w zakresie diagnozy, psychoterapii i interwencji w środowisku. Ośrodek służy również pomocą instytucjom, które działają na polu pomocy społecznej, oświaty itp.

Ośrodek stale pogłębia współpracę z innymi instytucjami i jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej, służbą zdrowia, organami wymiaru sprawiedliwości, prokuraturą, policją, placówkami oświaty, Kościołem oraz innymi podmiotami, których działalność skierowana jest na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie znajdującymi się na terenie przede wszystkim powiatów głubczyckiego, prudnickiego, krapkowickiego, strzeleckiego i oczywiście kędzierzyńsko-kozielskiego tj.

- Miejskimi Ośrodkami Pomocy Społecznej
- Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej
- Samodzielnymi Publicznymi Zakładami Opieki Zdrowotnej,
- Sądami Rejonowymi
- Prokuratorami Rejonowymi
- Powiatowymi Komendami Policji
- szkołami podstawowymi, gimnazjami i szkołami ponadgimnazjalnymi,
- Poradniami Psychologiczno- Pedagogicznymi
- Parafiami Kościoła Katolickiego na terenie naszych powiatów
- organizacjami pozarządowymi,

a także z ośrodkami działającymi na terenie kraju takimi jak: Niebieska Linia, Fundacja Dzieci Niczyje, Komitet Ochrony Praw Dziecka, Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych itp.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kędzierzynie – Koźlu prowadzi oddziaływania korekcyjno- edukacyjne wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

PCPR wdraża programy korekcyjno- edukacyjne wobec sprawców przemocy, które mają na celu:

- powstrzymanie osoby stosującej przemoc w rodzinie przed dalszym stosowaniem przemocy;
- rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie;
- kształtowanie umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez używania przemocy;
- uznania przez osobę stosującą przemoc w rodzinie faktu stosowania przemocy;
- zdobycia i podniesienia wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy w rodzinie.

Oddziaływania korekcyjno – edukacyjne skierowane są do osób skazanych za czyny związane ze stosowaniem przemocy w rodzinie, odbywających karę pozbawienia wolności w zakładach karnych albo wobec których sąd warunkowo zawiesił wykonywanie kary, zobowiązując do uczestnictwa w programie korekcyjno- edukacyjnym. Programem objęte są również osoby stosujące przemoc w rodzinie, które uczestniczą w terapii uzależnienia od alkoholu lub narkotyków – w tym przypadku oddziaływania korekcyjno- edukacyjne mogą stanowić uzupełnienie podstawowej terapii oraz osoby, które samodzielnie zgłoszą się do uczestnictwa w w/w programach.

KONSULTACJE PSYCHOLOGICZNE

Poniedziałek 15.00-17.00

Wtorek 17.00-19.00

KONSULTACJE PEDAGOGICZNE

Poniedziałek 16.30-18.30

Czwartek 17.00-19.00

Piątek 15.00-17.00

GRUPA WSPARCIA DLA OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ (zajęcia indywidualne i grupowe)

Środa 17.00-19.00

GRUPA WSPARCIA DLA DZIECI DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

Wtorek 15.00-17.00

KONSULTACJE SOCJALNE

Środa 15.00-17.00

KONSULTACJE PRAWNE

czwartek 15.00-17.00

Z pomocy Ośrodka w 2010 r. skorzystało **łącznie 330** osób (w tym 21 niepełnosprawnych) w tym:

243 kobiet

44 mężczyzn

43 dzieci

W 2010 r. w Ośrodku przebywało 42 osoby w tym 28 dzieci korzystając z pomocy socjalnej: nieodpłatny pobyt w ośrodku, zapewnienie (w zależności od indywidualnych potrzeb i możliwości osób przebywających w ośrodku) środków czystości, higieny osobistej, odzieży oraz wyżywienia – poprzez umożliwienie samodzielnego przygotowania posiłków z gotowych produktów udostępnianych przez ośrodek (w zależności od indywidualnych potrzeb) a także udzielanie pomocy psychologicznej, prawnej, konsultacji pedagogicznych oraz w razie potrzeby pomocy medycznej, wspieranie w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej związanej z występowaniem przemocy w rodzinie, w tym reprezentowanie interesów osób i rodzin w urzędach

- łączny okres pobytu (pomoc całodobowa) wynosi 1 868 noclegów

- w tym: 28 dzieci (1 niepełnosprawne) – 1 194 noclegów

- w tym: 14 kobiet (2 niepełnosprawne) – 674 noclegi

- w dwóch przypadkach (2 kobiety + 7 dzieci) uzyskano pomoc gminy Cisek i Reńska Wieś – mieszkania komunalne i socjalne

PERSONEL:

- czterech pracowników etatowych + osoby prowadzące księgowość i kadry (dodatki do wynagrodzenia)

- na umowy zlecenie zatrudnionych jest

pedagodzy i terapeuci – 7 osób
psycholog – 1 osoba
prawnik – 1 osoba
dozorca – 1 osoba

- pracownicy prowadzą grupy wsparcia, konsultacje psychologiczne, pedagogiczne i prawne zarówno dla osób przebywających w Ośrodku jak i dla osób „dochodzących” z zewnątrz

W roku 2010 r. kształtowało się to następująco:

- konsultacje psychologiczne – 56 osób (108 spotkań)

- wsparcie pedagogiczne, terapeutyczne – grupa wsparcia dla osób doznających przemocy domowej ok. 60 osób „zewnętrznych” + 42 osoby przebywające w Ośrodku (stałe wsparcie skierowane do osób przebywających w Ośrodku + ok. 200 konsultacji „zewnętrznych”)

- zajęcia socjoterapeutyczne dla dzieci – w ciągu roku z takiego wsparcia skorzystało 16 dzieci (zajęcia raz w tygodniu)

- konsultacje socjalne w Ośrodku oraz w miejscu zamieszkania: 108 (stałe wsparcie skierowane do osób przebywających w Ośrodku + 66 konsultacji „zewnętrznych”)

- konsultacje prawne: 172 osoby „zewnętrzne” (274 porady) + stałe wsparcie prawne w zakresie spraw prowadzonych przed Sądami i urzędami przez mieszkanki Ośrodka

- te same osoby wielokrotnie korzystają z jednoczesnego wsparcia socjoterapeutycznego, terapeutycznego, psychologicznego, socjalnego i prawnego

Pomoc Ośrodka to nie tylko pomoc skierowana do osób w nim przebywających, to również pomoc dla osób „dochodzących” z zewnątrz i korzystających z różnych form pomocy oferowanych przez Ośrodek

Działalność Ośrodka finansowana jest w całości z dotacji Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego.

10. Działania zespołów interdyscyplinarnych

Bazą tworzenia systemu pomocy rodzinie i dziecku są spotkania zespołów interdyscyplinarnych, podczas których podejmuje się decyzje dotyczące strategii pomocy. Działania te mają charakter planowy, skoordynowany i usystematyzowany. Każdy z członków zespołu (przedstawiciele policji, pedagogzy szkolni, pielęgniarki szkolne, środowiskowe, pracownicy socjalni, kuratorzy sądowi, psychologzy i pedagogzy z poradni psychologiczno -pedagogicznej , wychowawcy klasowi, pedagogzy z placówki opiekuńczo – wychowawczej, pedagogzy ds. rodzin zastępczych, dyrektorzy przedszkoli, lekarze inni) ma ugruntowaną wiedzę i pozycję w swoim środowisku, wystarczające kompetencje. Główną

ideą spotkań jest wspólne wypracowanie diagnozy i strategii pomocowych. Równoczesne przyjrzenie się rodzinie przez wielu specjalistów daje pełniejszy i trafniejszy obraz problemów i mocnych stron rodziny. Zezwala to na skonstruowanie skoordynowanego planu pomocy, w którym działania różnych specjalistów nie będą się powielać a tym bardziej wykluczać. Przepływ informacji między różnymi służbami jest pełniejszy i szybszy. Dodatkowym atutem jest również to, że podopieczni mają możliwość mniejszą manipulowania osobami zaangażowanymi w ich problemy. Skład zespołu interdyscyplinarnego nie jest stały i sztywny. Zależy od rozpatrywanego przypadku. Staramy się zapraszać do współpracy wszystkie osoby, które zawodowo stykają się z rodziną i mogą mieć wpływ na poprawę jej sytuacji.

Od 2010 roku tworzenie zespołów interdyscyplinarnych jest obowiązkiem ustawowym samorządów gminnych. Ta forma pracy, bez obowiązku ustawowego, stosowana jest od wielu lat w pracy ośrodka jako jedna ze skuteczniejszych form pomocy.

W 2010 roku jak co roku w współpracy z Prokuraturą Rejonową organizujemy „Tydzień pomocy ofiarom przestępstw”, w ramach tego tygodnia oferujemy specjalistyczne poradnictwo.

11. Zasady działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej, cele i metody działania.

Warsztaty Terapii Zajęciowej prowadzone są przez Polskie Stowarzyszenie Na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym Koło w Kędzierzynie – Koźlu i jest to zadanie zleczone organizacji pozarządowej. Warsztaty działają na terenie powiatu od 15 grudnia 2004 roku. Działalność Warsztatów finansowana jest w 90 % ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, pozostałe 10 % pochodzi z budżetów gmin i powiatu. Placówka mieści się na pierwszym piętrze budynku po byłym internacie Zespołu Szkół Budowlanych, przy ulicy Skarbowej 4. Warsztaty działają od poniedziałku do piątku w godzinach od 7.30 do 15.30, natomiast zajęcia dla uczestników trwają od godz. 8.00 do 15. Na warsztaty uczestniczą 33 dorosłe osoby z niepełnosprawnością intelektualną. Warsztat Terapii Zajęciowej realizuje zadania w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej, zmierzające do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności, niezbędnych do prowadzenia przez osobę niepełnosprawną niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia- na miarę jej indywidualnych możliwości.

Realizacja zadań Warsztatów Terapii Zajęciowej odbywa się poprzez następujące formy i metody rehabilitacji:

- ergonoterapia- terapia zajęciowa
- elementy arteterapii (teatroterapii, muzykoterapii, choreoterapii, terapii ruchem)
- wsparcie i terapia psychologiczna, psychoedukacja, zajęcia interpersonalne,
- kinezylogia edukacyjna, zajęcia edukacyjne, zajęcia relaksacyjne (ćwiczenia oddechowe, wizualizacje)
- trening umiejętności życia codziennego,
- trening ekonomiczny,
- rehabilitacja ruchowa, elementy edukacji zdrowotnej,
- przygotowanie do pracy- warsztaty zawodowe i praktyki zawodowe, uczenie przez naśladowanie, wycieczki do zakładów pracy, wspieranie w zatrudnieniu.

Uczestnicy podzieleni są na 5 – 6 osobowe grupy, które pracują w 6 pracowniach:

- ogrodniczej
- stolarskiej
- rzeźbiarskiej
- krawieckiej
- komputerowej
- plastycznej

Zatrudnionych jest 7 terapeutów bezpośrednio pracujących z uczestnikami oraz psycholog, rehabilitant i doradca zawodowy.

Celem **rehabilitacji społecznej** jest włączenie osoby niepełnosprawnej we wszystkie przejawy życia społecznego, tak aby mogła czuć się użytecznym i w pełni wartościowym członkiem społeczności, oraz korzystać ze wszystkich dóbr przez nią wytwarzanych, jak i przyczyniać się do ich pomnażania.

Służą temu:

- wytwarzanie produktów, które potem zostaną podarowane lub sprzedane – co wyrabia u uczestników poczucie bycia ważnym i wykonywania użytecznej pracy.
- wyjścia do kina, muzeum, teatru, filharmonii
- gospodarowanie zarobionymi pieniędzmi, określanie swoich potrzeb, oszczędzanie, wpłaty na książeczkę, planowanie zakupu (trening ekonomiczny)
- kontakty społeczne z osobami, które przychodzą na WTZ.
- współorganizowanie imprez, kiermasze, bale, spotkania integracyjne, wystawy prac,
- odpowiedzialność za zachowanie- wspólne tworzenie regulaminu zasad zachowania na WTZ

- załatwianie spraw na poczcie, w banku, w sklepie, urzędzie, korzystanie z rozkładu jazdy PKP

- wycieczki pięciodniowe, „obozy przetrwania”, podczas których uczestnicy uczą się samodzielnie przygotowywać posiłki.

Rehabilitacja zawodowa – realizowana jest poprzez kształtowanie i rozwijanie u uczestników podstawowych i specjalistycznych umiejętności zawodowych i nawyków związanych z pracą .

W terapii zwraca się uwagę na kształtowanie

- punktualności
- staranności, dokładności i precyzji ruchów
- umiejętności planowania czasu i pracy, tempa pracy
- rozumienia i pamiętania instrukcji
- samodzielności
- odpowiedzialności za wykonywanie zadania
- odporności na presję czasu
- umiejętności współpracy i współdziałania

Aktualnie 13 uczestników z WTZ uczęszcza na praktyki zawodowe w zakładach pracy:

Pomoc konserwatora	Zespół Szkół nr 1 w Kędzierzynie –Koźlu	1
Pomoc konserwatora	Hotel Centralny Azoty	2
Pomoc pokojowej	Hotel Centralny Azoty	1
Pomoc woźnej	Przedszkole nr 17 w Kędzierzynie –Koźlu	1
Pomoc kuchenna	Przedszkole nr 17 w Kędzierzynie –Koźlu	1
Pomoc konserwatora	Przedszkole nr 17 w Kędzierzynie –Koźlu	2
Pomoc kuchenna	Przedszkole nr 14 w Kędzierzynie –Koźlu	1
Gospodarstwo agroturystyczne-pomoc gospodarza	Gospodarstwo agroturystyczne- „PONY”	1
Pomoc pracownika biurowego	Urząd Gminy w Pawłowiczkach	1
Magazynier, wykładający towar na półkach	Sklep ogólnospożywczy na Korzonku	1
Sprzątanie pomieszczeń biurowych	Spółka z o.o. „Odnowa”	1

Po zakończeniu praktyki zawodowych dwóch uczestników WTZ podjęło pracę zawodową i pracuje do nadal.

Uczestnicy WTZ w ramach rehabilitacji zawodowej uczestniczą także w projektach finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego realizowanych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

. Na działalność warsztatów wykorzystano kwotę **524 520 zł**, w tym:

488 268 zł. ze środków PFRON

38 898,00 zł z budżetu Powiatu Kędzierzyńsko – Kozielskiego

2 466 zł z budżetu Urzędu Gminy Pawłowiczki

7 000 zł z budżetu Urzędu Gminy Bierawa

3 000 zł z budżetu Urzędu Gminy Reńska Wieś

3 288 zł z budżetu Urzędu Gminy Cisek

W ramach porozumień pomiędzy powiatami jedna osoba niepełnosprawna , mieszkanka naszego powiatu uczęszcza do Warsztatu Terapii Zajęciowej w Raciborzu.

Aktualne dążenia i starania

1. Utworzenie nowej pracowni gospodarstwa domowego, w której znalazłoby się miejsce dla 6 nowych uczestników. W chwili obecnej jest 15 osób oczekujących na miejsce w placówce.

12. Sprawozdanie z realizacji projektu „Poszerz swoje możliwości” realizowanego w ramach Program Operacyjny Kapitał Ludzki – 2010r.

W 2010 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kędzierzynie- Koźlu realizowało kolejną edycję projektu systemowego „Poszerz swoje możliwości” finansowanego przez Unie Europejską z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Priorytetu VII „Promocja integracji społecznej” Działania 7.1 „Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji” Poddziałania 7.1.2 „Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie” Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Celem ogólnym projektu jest zmniejszenie zjawiska wykluczenia społecznego na terenie powiatu kędzierzyńsko- kozielskiego poprzez rozwój indywidualnych cech oraz pomoc w określaniu predyspozycji i aspiracji zawodowych osób niepełnosprawnych i usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych lub placówek opiekuńczo – wychowawczych. Celami szczegółowymi są:

- zwiększenie motywacji do działania i zaufania we własne siły,

- zwiększenie umiejętności komunikacyjnych uczestników projektu,
- zwiększenie kwalifikacji zawodowych i zdobycie umiejętności umożliwiających wejście na rynek pracy,
- poprawa jakości zdrowia.

Dobór grupy docelowej projektu był wynikiem analizy społecznej w części dotyczącej aktywnej integracji w powiecie kędzierzyńsko –kozielskim. Uczestnikami projekty były osoby niepracujące zagrożone wykluczeniem społecznym, które są jednocześnie w wieku aktywności zawodowej (15-64 lat), korzystający ze świadczeń pomocy społecznej w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej, w tym również korzystające ze świadczeń finansowanych na podstawie przepisów o rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych. W 2010r. w ramach projektu objęto wsparciem łącznie 64 osoby:

- 58 osób niepełnosprawnych, w tym 12 uczestników Środowiskowego Domu Samopomocy „Promyczek” oraz 6 uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej,
- 6 pełnoletnich wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych lub rodzin zastępczych.

W celu zwiększenia potencjału społeczno –zawodowego uczestników projektu podpisano i realizowano umowy na zasadach analogicznych do kontraktu socjalnego z osobami niepełnosprawnymi oraz indywidualne programy usamodzielnienia z pełnoletnimi wychowankami, które obejmowały instrumenty aktywnej integracji. Równocześnie realizowano pracę socjalną oraz wsparcie dochodowe.

Praca socjalna prowadzona przez doradcę ds. osób niepełnosprawnych i dwóch pracowników socjalnych miała na celu wzmocnienie zdolności funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi. Obejmowała diagnozę każdego uczestnika projektu odnośnie zaspokojenia podstawowych potrzeb psychologicznych, społecznych, zdrowotnych i zawodowych, nadzór nad uczestnikami w trakcie korzystania ze wsparcia w ramach projektu, upowszechnianie aktywnej integracji.

Realizowane w ramach projektu umowy na zasadach analogicznych do kontraktów socjalnych z osobami niepełnosprawnymi oraz indywidualne programy usamodzielnienia obejmowały instrumenty:

❖ **aktywizacji społecznej:**

- warsztaty kompetencji i umiejętności społecznych (zajęcia z komunikacji interpersonalnej, autoprezentacji, asertywności, radzenia sobie ze stresem, konfliktów i negocjacji) dla wszystkich uczestników projektu w trzech grupach po 30 godz. każda,

- warsztaty aktywnego poszukiwania pracy dla wszystkich uczestników projektu w trzech grupach po 12 godz. każda,
- wsparcie psychologiczne dla wszystkich uczestników projektu łącznie 248 godz.,
- grupowe konsultacje ze specjalistą z PFRON dla niepełnosprawnych uczestników projektu,
- indywidualne konsultacje z pedagogiem usamodzielnianych wychowanków.

❖ **aktywizacji zdrowotnej:**

- 14 dniowy turnus rehabilitacyjny w ośrodku „Gwarek” w Międzywodziu- 40 niepełnosprawnych uczestników projektu oraz 14 opiekunów, w ośrodku „Ziemowit” w Jarnołówku- 2 niepełnosprawnych uczestników i opiekun, w ośrodku „Storczyk” w Wiśle- niepełnosprawna uczestniczka i opiekun oraz w ośrodku „Piramida I” w Darłowie- niepełnosprawnej uczestniczki. Niepełnosprawni uczestnicy projektu otrzymali dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnego oraz pobytu opiekuna ze środków PFRON.
- badania lekarza medycyny pracy dla każdego uczestnika projektu.

❖ **aktywizacji edukacyjnej:**

- kursy umożliwiające uzyskanie umiejętności lub kwalifikacje zawodowych, w tym:
 - kurs obsługi wózków jezdniowych oraz bezpiecznej wymiany butli propanbutan dla 4 niepełnosprawnych uczestników oraz jednego pełnoletniego wychowanka,
 - kurs podstawowej obsługi komputera łącznie dla 29 niepełnosprawnych uczestników i jednego pełnoletniego wychowanka,
 - kurs kosmetyczny dla 3 niepełnosprawnych uczestniczek,
 - kurs masażu dla 3 niepełnosprawnych uczestników,
 - kurs obsługi kasy fiskalnej dla 4 niepełnosprawnych uczestników,
 - kurs grafiki komputerowej i projektowania stron www dla 4 niepełnosprawnych uczestników,
 - kurs prawa jazdy kat. B dla 8 niepełnosprawnych uczestników projektu oraz 3 pełnoletnich wychowanków,
 - kurs operatora koparki jednoznaczyniowej kl. III dla pełnoletniego wychowanka,
 - kurs florystyczny dla 17 niepełnosprawnych uczestników,

- kurs opiekuna osób starszych dla jednej niepełnosprawnej uczestniczki projektu,
- kurs księgowości komputerowej dla 3 niepełnosprawnych uczestników,
- indywidualny kurs języka angielskiego biznesowego dla jednej niepełnosprawnej uczestniczki.

❖ **aktywizacji zawodowej:**

- konsultacje z doradcą zawodowym każdego uczestnika projektu,
- indywidualne oraz grupowe zajęcia ze specjalista ds. rehabilitacji zawodowej dla 6 uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej, w tym wyjazdy do zakładów pracy,
- kółko fotograficzne dla 6 uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej.

Wsparcie dochodowe stanowiło wkład własny i obejmowało wypłatę świadczeń na kontynuację nauki dla pięciu usamodzielnianych wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych lub rodzin zastępczych ze środków powiatu, dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych niepełnosprawnych uczestników projektu oraz ich opiekunów ze środków PFRON oraz dofinansowanie do rehabilitacji społecznej na Warsztatach Terapii Zajęciowej dla 6 uczestników.

Łączna wartość projektu w 2010r. wyniosła **566 536,00 zł r.**, w tym:

- **507 049,72 zł** stanowiło dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego,
- **59 486,28 zł** wkład własny tj. **20 774,52 zł** środki z budżetu powiatu oraz **38 711,76 zł** środki PFRON.

Od początku realizacji projektu tj. od czerwca 2008r. łączna wartość projektu wyniosła **1 328 836,17 zł**, z czego:

- **1 183 508,31 zł** stanowiło dofinansowanie ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego,
- **145 327,86 zł** wkład własny tj. **56 065,62 zł** środki z budżetu powiatu oraz **89 262,24 zł** środki PFRON.

Od czerwca 2008r. do projektu przystąpiło łącznie **158 osób** (91 kobiet i 67 mężczyzn), w tym **121 osób niepełnosprawnych** (67 kobiet i 54 mężczyzn) oraz 37 usamodzielnianych wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych lub rodzin zastępczych. Udział zgodnie z zaplanowaną ścieżką reintegracji zakończyło **115 osób** (65 kobiet i 50 mężczyzn).

13. Sprawozdanie z realizacji Powiatowego Programu Wspierania działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych

Rehabilitacja społeczna

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania na rzecz osób niepełnosprawnych, określone w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym aktywnego udziału we wszystkich przejawach życia społecznego i jest realizowana przede wszystkim przez wyrabianie zaradności osobistej i umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych.

Rehabilitacja społeczna to: dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych; dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych; dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze; dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.

Dofinansowanie do turnusów rehabilitacyjnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

To aktywna forma rehabilitacji połączona z elementami wypoczynku ma na celu poprawę psychofizycznej sprawności, wyrobienie zaradności, rozwój umiejętności społecznych uczestników, min: przez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych uczestników, realizację i rozwijanie zainteresowań, a także udział w różnorodnych zajęciach indywidualnych i grupowych przewidzianych programem. Do korzystania są uprawnione dzieci oraz osoby dorosłe legitymujące się ważnym orzeczeniem o niepełnosprawności. Osoba niepełnosprawna może ubiegać się o dofinansowanie ze środków PFRON uczestnictwa w turnusie jej opiekuna, wyłącznie na wyraźne i uzasadnione zalecenie lekarza.

**Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny,
przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze ze środków Państwowego Funduszu
Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.**

Zgodnie z przepisami, refundacji podlegają środki ograniczające skutki niepełnosprawności, min. wózki inwalidzkie, balkoniki i podpórki do chodzenia, protezy kończyn, obuwie, gorsety i kołnierze ortopedyczne, aparaty słuchowe, materace przeciwoleżynowe, pieluchomajtki. Podstawowym warunkiem otrzymania pomocy finansowej jest potwierdzony udział Narodowego Funduszu Zdrowia w kosztach zakupu oraz kryterium dochodowe wnioskodawców nie przekraczające 50 % przeciętnego wynagrodzenia na osobę we wspólnym gospodarstwie domowym oraz 60 % w przypadku osoby samotnej. O dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, maksymalnie do 60 % jego wartości mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z dysfunkcji.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje również zadanie dotyczące **likwidacji barier architektonicznych** dla osób indywidualnych. Zalicza się do nich budowanie podjazdów, adaptację pomieszczeń higieniczno – sanitarnych do indywidualnych potrzeb osoby niepełnosprawnej, wymiana ościeżnic i drzwi na szerokość 0,9 m, założenie CO z własnym źródłem ciepła. W ramach likwidacji barier technicznych i w komunikowaniu się dofinansowaliśmy przede wszystkim: zestawy komputerowe, radiomagnetofony, kuchenki elektryczno- gazowe i junkersy.

Wykorzystanie środków PFRON w 2010 r. na realizację zadań z zakresu rehabilitacji społecznej.

L.p.	Zadanie	Liczba złożonych wniosków	Liczba osób/ wniosków	Kwota wykorzystana	Plan
1.	Dofinansowanie kosztów działania WTZ	1	33	483 336,00	488 268,00
2.	Dofinansowanie sportu, kultury i rekreacji i turystyki	13	465	23 623,00	24 000,00
3.	Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	365	213	210 892,00	210 100,00
4.	Dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych	825	324	200 000,00	200 000,00
5.	Dofinansowanie likwidacji barier funkcjonalnych	83	16	139 962	140 000,00
	RAZEM	1287	1 051	1 057 813,00	1 062 268,00

Wykorzystanie środków PFRON na realizację zadani – dofinansowanie do likwidacji barier funkcjonalnych

L.p.	Zadanie	Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków pozytywnie rozpatrzonych/zrealizowanych	Kwota wykorzystana
1.	Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych u indywidualnych osób niepełnosprawnych	35	12/11	128 089,00
2.	Dofinansowanie do likwidacji barier w komunikowaniu się osób niepełnosprawnych	37	5/5	11 873
3.	Dofinansowanie likwidacji barier technicznych u osób niepełnosprawnych	11	0	0
	RAZEM	83	17/16	139 962,00

W ramach realizacji zadania dofinansowanie do sportu kultury i rekreacji osób niepełnosprawnych ze środków PFRON zrealizowano wnioski:

1. Polski Związek Niewidomych Koło w Kędzierzynie – Koźlu:

- Impreza integracyjna- „Święto Białej Laski”- kwota **2 399,98 zł**
- Impreza okolicznościowa „Spotkanie opłatkowe”- kwota **2 400 zł**

2. Stowarzyszenie na Rzecz Autyzmu / Świetlica Terapeutyczna „Mały Książę” w Kędzierzynie – Koźlu:

- Mikołajki 2010 – kwota **684 zł**

3. Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku

- Wycieczka – „W odwiedzinach u diabła Boruty”- kwota **4 200 zł**

4. Zgromadzenie Sióstr Św. Elżbiety- Dom Pomocy Społecznej w Kędzierzynie – Koźlu:

- Mikołajki 2010 – kwota **6 000 zł**

5. Środowiskowy Dom Samopomocy- „Promyczek”

- Konkurs plastyczny „Wielkanoc 2010”- kwota **3 500 zł**
- „W krainie Św. Mikołaja”- kwota **1 800 zł**

6. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kędzierzynie – Koźlu:

- Plastyczne klimaty „Jesienny Collage 2010” – kwota **2638,80 zł.**

Realizacja zadań na rzecz osób niepełnosprawnych z budżetu powiatu w kwocie **12 000 zł:**

Polski Związek Niewidomych Koło w Kędzierzynie - Koźlu : Złożono **6** wniosków na kwotę **8 662,00 zł** , dofinansowaniem objęto **5** wniosków na kwotę **3 907,88 zł:**

1. Wycieczka do Tarnowskich Gór – kwota dofinansowania **1299,88 zł**

2. Wyjazd do Teatru Muzycznego w Gliwicach” Europa moich marzeń”- kwota dofinansowania **975,00 zł**
3. Wyjazd do Teatru Muzycznego w Gliwicach Koncert ”Kwiat Hawai”- kwota dofinansowania **853,00 zł**
4. Spektakl muzyczny „Malicki i Filharmonia Dowcipu”- kwota dofinansowania **450 zł**
5. Koncert „U Łady” – ballady i romanse rosyjskie- kwota dofinansowania – **330 zł**

Stowarzyszenie na Rzecz Autyzmu / Świetlica Terapeutyczna „Mały Książę” w Kędzierzynie – Koźlu- Złożono **6** wniosków na kwotę **10 660 zł**, dofinansowaniem objęto **3** wnioski na kwotę **6 092,12 zł**:

1. Dofinansowanie do wynagrodzenia terapeuty- kwota **2 330 zł**
2. Wycieczka „Rancho w Większycach” – kwota dofinansowania **1 650 zł**
3. Zakup materiałów do terapii zajęciowej –kwota **2 112,12 zł**

Zgromadzenie Sióstr Św. Elżbiety- Dom Pomocy Społecznej w Kędzierzynie – Koźlu- Złożono **jeden** wniosek na kwotę **2000 zł**, - zakup materiałów do terapii zajęciowej który zrealizowano w kwocie **2000 zł**.

REHABILITACJA ZAWODOWA

Rehabilitacja zawodowa osób niepełnosprawnych realizowana jest przez Powiatowy Urząd Pracy, kwota przeznaczona na to zadanie to **93 305 zł**

Wykorzystanie środków PFRON na realizację zadań:

L.p.	Zadanie	Liczba złożonych wniosków	Liczba osób/wniosków	Kwota wykorzystana	Plan
1.	Finansowanie szkoleń dla osób niepełnosprawnych	2	1	1 501,00	1 501,00
2.	Jednorazowe dofinansowanie do rozpoczęcia działalności gospodarczej dla osób niepełnosprawnych	1	1	40 000,00	40 000,00
3.	Koszty stypendiów stażowych	8	8	53 804,00	53 804,00
	RAZEM	11	10	93 305,00	93 305,00

14. Poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo specjalistyczne jest prowadzone na bieżąco w ramach pracy PCPR oraz w ramach współpracy z innymi instytucjami oraz organizacjami pozarządowymi. Dotyczy ono konsultacji socjalnych, pedagogicznych, prawnych, psychologicznych oraz ulg, uprawnień i przywilejów dla osób niepełnosprawnych.

Przy PCPR funkcjonuje Punkt Konsultacyjny dla osób dotkniętych problemem narkomanią. Działalność punktu finansowana jest ze środków Miasta Kędzierzyn – Koźle.

15. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności wydaje:

- orzeczenia o niepełnosprawności dla osób, które nie ukończyły 16 roku życia,
- orzeczenia o stopniu niepełnosprawności dla osób, które ukończyły 16 rok życia,
- legitymacje osoby niepełnosprawnej.

Orzeczenia o niepełnosprawności dla dzieci do 16 roku życia wydaje się dla celów:

- zasiłku pielęgnacyjnego,
- świadczenia pielęgnacyjnego,
- korzystania z ulg i uprawnień.

Orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (lekkim, umiarkowanym lub znacznym) wydaje się dla osób, które ukończyły 16 rok życia, dla celów:

- odpowiedniego zatrudnienia,
- szkolenia
- uczestnictwa w warsztacie terapii zajęciowej
- zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji,
- uzyskania karty parkingowej,
- świadczeń z pomocy społecznej
- zasiłku pielęgnacyjnego,
- uzyskania przez opiekuna dziecka świadczenia pielęgnacyjnego,
- ulg i uprawnień.

Zespół nie wypłaca świadczeń finansowych. Orzeczenie jest dokumentem potwierdzającym niepełnosprawność.

Przysługujące osobie niepełnosprawnej świadczenia oraz ulgi i uprawnienia uzależnione są od

orzeczonej niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, a w niektórych przypadkach również od kodu schorzenia lub szczegółowego wskazania znajdującego się na orzeczeniu. Otrzymane w Zespole orzeczenie należy złożyć we właściwej instytucji, przyznającej świadczenia lub ulgi.

Głównym zadaniem Zespołu jest orzekanie niepełnosprawności oraz stopnia niepełnosprawności.

Zakres działania przede wszystkim obejmuje:

- przyjmowanie wniosków w sprawie wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności bądź o niepełnosprawności,
- analizowanie tych wniosków i załączonej dokumentacji,
- ocenę stopnia naruszenia organizmu i jego konsekwencji w samodzielnej egzystencji, pracy zawodowej itp., zgodnie z celem przedstawionym przez wnioskodawcę,
- podejmowanie decyzji w oparciu o ustalone kryteria,
- wydawanie orzeczeń o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności,
- rozpatrywanie odwołań od orzeczeń o stopniu niepełnosprawności,
- prowadzenie dokumentacji, związanej ze swą działalnością, w tym składanie sprawozdań.

Liczba przyjętych wniosków w 2010 roku w sprawie wydania orzeczenia: 1725 (w tym **1 538** wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności osób powyżej 16 roku życia, oraz **187** wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności osób do 16 roku życia).

W 2010 roku wydano orzeczeń:

- o zaliczeniu do niepełnosprawnych dzieci do 16 roku życia: **163**
- o niezaliczeniu do niepełnosprawnych dzieci do 16 roku życia : **31**
- o odmowie ustalenia niepełnosprawności dzieci do 16 roku życia: **3**
- o zaliczeniu do jednego z 3 stopni niepełnosprawności: **1412**
- o niezaliczeniu do stopnia niepełnosprawności: **34**
- o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności: **66**

Wydano **438** legitymacji dokumentujących niepełnosprawność, w tym 50 legitymacji dla dzieci.

Wydatki powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności przedstawia tabela

L.p	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Kwota/liczba
1	Wynagrodzenia z pochodnymi	W pełnych złotych	45 841,00
2	Umowy cywilno -prawne	„	63 347,00
3	Wydatki pozostałe	„	35 810,00
4	Ogółem wydatki (1+2+3)	„	144 998,00
5	W tym: orzeczenia osób powyżej 16 roku życia	„	128 605,00
6	W tym :orzeczenia osób do 16 roku życia	„	16 745,00
7	Wielkość wydatków z budżetu wojewody	„	144 998,00
8	Wielkość wydatków z budżetu powiatu	„	0
9	Zatrudnienie w przeliczeniu na pełne etaty	etaty	1
10	Liczba osób, z którymi zawarto umowy cywilno – prawne	osoby	18
11	Liczba zawartych umów cywilno – prawnych	umowy	16

:

16. Powiatowa Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Kędzierzyńsko – Kozielskim

Ustawa o pomocy społecznej nakłada na samorzady powiatowe obowiązek opracowania strategii rozwiązywania problemów społecznych, która powinna zawierać zadania zmierzające w kierunku zapewnienia prawidłowego funkcjonowania pomocy społecznej oraz rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.

Cele strategiczne i szczegółowe strategii realizowane są przez różne instytucje i organizacje działające na terenie powiatu. Wiele zadań realizowanych jest przy współpracy tych jednostek, również między innymi poprzez pracę zespołów interdyscyplinarnych.

Realizacja celów szczegółowych strategii przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie:

1. Wyrównywanie szans życiowych osób niepełnosprawnych – szczegółowo zostało opisane w części dotyczącej realizacji Powiatowego Programu Wspierania Działań na Rzecz

Osób Niepełnosprawnych oraz części dotyczącej realizacji Projektu „Poszerz swoje możliwości” ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

2. Niwelowanie zjawiska bezrobocia w powiecie- realizacja projektu ze środków EFS programu „Poszerz swoje możliwości” oraz partnerstwo w programie realizowanym przez Powiatowy Urząd Pracy „Przepustka na rynek pracy”.

3. Wspieranie samoorganizacji społecznej i różnych form samopomocy. Pobudzenie aktywności społecznej zmierzających do rozwiązywania problemów społecznych.

Realizacja zadania przebiega ustawicznie poprzez umieszczanie pełnych informacji na temat podejmowanych działań i ich efektów przez Powiat na stronach internetowych powiatu oraz jednostek organizacyjnych. Poprzez możliwości konsultacji drogą elektroniczną propagowana jest idea dialogu społecznego poprzez instytucje samorządowe i instytucje trzeciego sektora. W wyniku współpracy z rodzinami zastępczymi zainicjowano powstanie Stowarzyszenia Rodzin Zastępczych „Dobra rodzina” działającego między innymi jako grupa wsparcia i samopomocy. W części sprawozdania dotyczącej realizacji Projektu „Poszerz swoje możliwości” jak i dotyczącej realizacji Powiatowego Programu Wspierania Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych opisane zostały działania dotyczące finansowania i dofinansowania imprez o charakterze integracyjnym i aktywizującym (w tym rekreacyjno – sportowych, kulturalnych).

4. Ograniczenie zjawiska bezdomności w Powiecie – corocznie w ramach akcji Zima monitorowane jest zjawisko bezdomności w powiecie. W tym zakresie występuje współpraca z Ośrodkami Pomocy Społecznej.

5. Realizacja wspólnych celów społecznych przez instytucje i organizacje pozarządowe na zasadzie partnerstwa i dialogu społecznego.

W sprawozdaniu została opisana praca zespołów interdyscyplinarnych. Ponadto na stronach internetowych powiatu zamieszczony jest aktualizowany rejestr organizacji pozarządowych.

6. Podniesienie jakości usług świadczonych przez różne podmioty sfery społecznej w zakresie rozwiązywania problemów społecznych oraz wspierania rozwoju społeczności lokalnej .

Poprzez możliwości uczestnictwa w projekcie POKL „Podnoszenie kwalifikacji kadry pomocy społecznej w województwie opolskim” realizowanym przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Opolu finansowane ze środków EFS **9 pracowników PPCR** w 2010 roku ukończyło studia podyplomowe w zakresie:

5 osób - administracja i zarządzanie,

2 osoby - organizacja i zarządzanie pomocą społeczną

2 osoby – Pozyskiwanie i zarządzanie funduszami Unii Europejskiej.

Ponadto w ramach w/w projektu pracownicy PCPR korzystali ze szkoleń :

1. Stres i wypalenie zawodowe – 9 osób
2. Realizacja i prowadzenie kontraktu socjalnego – 5 osób
3. Kształtowanie umiejętności życiowych, motywacyjnych i społecznych osób niepełnosprawnych – treningi nawyków celowej aktywności – 1 osoba
4. Zmiany w ustawie o finansach publicznych – 4 osoby
5. Udzielanie zamówień publicznych w praktyce znowelizowanych przepisów – 2 osoby
6. Problem wykorzystywania seksualnego w rodzinie- 5 osób
7. Prostyucja nieletnich – 2 osoby
8. Wsparcie w rozwoju oraz interwencja terapeutyczna wobec dziecka mieszkańca placówki opiekuńczo – wychowawczej – 1 osoba
9. Eurosieroty- dzieci gorszych szans , jak wspierać rodziny niepełne – 2 osoby
10. Warsztaty asertywności – 5 osób
11. Praca z rodziną biologiczną dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych i rodzinach zastępczych - 4 osoby
12. Seksualność osób z niepełnosprawnością intelektualną – 1 osoba

Ponadto pracownicy PCPR brali udział w licznych konferencjach i szkoleniach organizowanych przez Ogólnopolskie Stowarzyszenie NIEBIESKA LINIA dotyczących przemocy w rodzinie i przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Związek Powiatów Polskich dotyczące opieki zastępczej i osób niepełnosprawnych.

Ponadto poprzez realizację projektów Z EFS poszerza się ofertę pomocową dla mieszkańców naszego powiatu.

7. Wspieranie form pomocy poprawiających funkcjonowanie rodziny

W wyniku pracy zespołów interdyscyplinarnych następuje doskonalenie diagnozy środowisk, dysfunkcji w rodzinach, zasobów i deficytów jednostek , rodzin i społeczności, wprowadza się nowe metody i rozwiązania w pracy socjalnej, wzbogaca się ofertę pomocową . Ponadto podejmuje się działania w celu rozwijania świadomości mieszkańców Powiatu w zakresie zagrożeń – są to szkolenia, pogadanki konkursy organizowane i prowadzone przez Policję Straż Miejską, Straż Pożarną, Ośrodki Pomocy Społecznej, Służbę Zdrowia, Placówki Oświatowe, Sąd Rejonowy oraz lokalne media.

Działania dotyczące profesjonalnej pomocy i podejmowanych szeroko działań związanych z problemem przemocy domowej opisane zostały w części dotyczącej działalności Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie prowadzone jest specjalistyczne poradnictwo między innymi dla rodzin dotkniętych skutkami patologii społecznej. Jednocześnie Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w wielu sytuacjach pełni rolę Ośrodka interwencji Kryzysowej zapewniając bogatą ofertę terapeutyczną i szerokie poradnictwo.

W 2010 roku do nadal w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej funkcjonuje „Szkoła dla rodziców” doskonaląca umiejętności wychowawcze rodziców i opiekunów.

W niniejszym sprawozdaniu szczegółowo opisano działania podejmowane wobec dzieci i młodzieży pozbawionych opieki rodzin naturalnych.

Realizacja Powiatowej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych jest uwarunkowana współpracą z samorządami gminnymi i Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej oraz innymi instytucjami realizującymi kierunkowe działania Strategii takimi jak między innymi Powiatowy Urząd Pracy, Policja, Straż Pożarna, Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Sąd Rejonowy oraz organizacjami pozarządowymi.

17.Podsumowanie, bilans potrzeb i plan działania w zakresie pomocy społecznej.

Pomoc społeczna jest zagadnieniem interdyscyplinarnym, jest instytucją polityki społecznej i częścią działu administracji samorządowej zajmującą się zabezpieczeniem społecznym. Wykonawcą zadań z zakresu polityki społecznej, a zarazem podstawową, samorządową jednostką organizacyjną na szczeblu powiatu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Centrum Działa od 1999 roku przy samorządzie powiatu. Przejęło ono nie tylko funkcje administracyjne wobec jednostek pomocy społecznej, ale także świadczy doradcze i socjalne dla rodzi i osób.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, mimo posiadania ograniczonych środków finansowych na działalność, realizuje wiele zadań obligatoryjnych. Działania swe koncentruje na obszarze powiatu adresując je do jego mieszkańców.

Zadania powiatu w dziedzinie pomocy społecznej podzielone są na zadania własne i zadania zlecone. Większość to zadania własne, jest ich 19.

Pomimo wielu działań kierowanych do mieszkańców naszego powiatu istnieje jeszcze liczna grupa społeczna, która boryka się z problemami ekonomicznymi, społecznymi a także z problemami wynikającymi z niepełnosprawnością. Dalej występują zaniedbania i zaszłości w poziomie życia rodzin. Na problemy rodzin oddziałują i determinują je poziom materialny, patologia zachowań i uzależnień, niepełnosprawność, starzenie się mieszkańców naszego powiatu, bezrobocie, niskie kwalifikacje zawodowe, ubóstwo. Taki stan wymaga dalszej realizacji aktywnej polityki społecznej w powiecie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako realizator polityki społecznej w powiecie będzie kontynuowało i dostosowywało takie zasady funkcjonowania, które zmieniają formy opiekuńcze na aktywizujące.

Taki model pomocy ma skutkować wspomaganiami rodzin we wszystkich funkcjach a przede wszystkim odzyskiwania i podtrzymywania ich samodzielności i zaradności.

Formy pomocy skierowane będą do rodzin dysfunkcyjnych, zastępczych i dotkniętych patologiami społecznymi. Aktywne będą wszystkie usługi specjalistyczne i doradcze w tym i usługi Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia, który pełni również w pewnych zakresach rolę ośrodka interwencji kryzysowej.

Jak wynika z powyższego sprawozdania, spośród najistotniejszych zadań ustawowych z zakresu pomocy społecznej, Powiat Kędzierzyński – Kozielski realizuje już znaczną większość z nich. Należy jednak podkreślić, że niektóre z tych zadań realizowane są w ograniczonym zakresie. Przyczyną tego stanu są m.in. niedostatki środków finansowych oraz niewystarczające zasoby kadrowe. Istotne potrzeby i problemy z zakresu pomocy społecznej naszego powiatu sygnalizowane są od lat przez PCPR. Co roku sytuacja ulega polepszeniu. Jednak w związku z rosnącą ilością zadań ustawowych nadal oczekują na szczególną uwagę naszego samorządu i troskę Wysokiej Rady. Potrzeby te dotyczą:

- pozyskiwania i szkolenia zawodowych rodzin zastępczych jest zadaniem priorytetowym, nie tylko ze względu na oczywiste korzyści wychowania dziecka w rodzinie, ale również ze względu na wymiar ekonomiczny.
- budowanie Lokalnego programu opieki nad rodziną i dzieckiem w oparciu o projekty konkursu ogłoszonego przez MPIPS.
- zintensyfikowana współpraca z rodzinami biologicznymi w celu powrotu dzieci do domu rodzinnego w oparciu pracę zespołów interdyscyplinarnych.

- wzmacnianie funkcjonujących rodzin zastępczych poprzez między innymi organizowanie różnych form wsparcia – szkolenia, integracja
- zwiększenie dostępności do różnych specjalistów, w tym organizowanie terapii dla dzieci przebywających w rodzinach zastępczych
- zakup środka transportu dla Domu Dziecka i Domu Pomocy Społecznej w Sławęcicach
- zwiększenie wynagrodzenia dla personelu DPS w Sławęcicach (najwartościowszy personel zaczyna szukać zatrudnienia w innych instytucjach)
- w DPS w Sławęcicach przeprowadzenie remontu i zakup środków trwałych(malowanie rynien i opasek z blachy na dachu, zakup pralnicy, remont pralni i dwóch sanitariatów w aneksach – nakaz sanepidu)
- zwiększenie wysokości dotacji na zabezpieczenie podstawowych potrzeb w Domach Pomocy Społecznej – dotacja otrzymywana z Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego jest niewystarczająca na pokrycie podstawowych potrzeb mieszkańców.
- tworzenie i utrzymanie mieszkań chronionych, w tym dla osób niepełnosprawnych i usamodzielnianych pełnoletnich wychowanków opuszczających niektóre typy placówek opiekuńczo - wychowawczych
- utworzenie Zakładu Aktywności Zawodowej
- utworzenie Centrum Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Rok 2011 w pomocy społecznej dla powiatu kędzierzyńsko – kozielskiego czasem dalszej kontynuacji i dalszych działań programowych i ustawowych w tym działań zmierzających do poprawy jakości usług społecznych a także współpracy z instytucjami pomocy społecznej w kraju, województwie i powiecie.

Sprawozdanie opracował Zespół Pracowników Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kędzierzynie – Koźlu, na podstawie materiałów własnych oraz otrzymanych z jednostek pomocy społecznej w powiecie .

Kędzierzyn – Koźle, 14 marca 2011rok.